

Universiteit Leiden

Faculteit Wiskunde en Natuurwetenschappen

Aanvullende regels en richtlijnen van de examencommissies voor de bacheloropleidingen

geldig vanaf 22 september 2020

Hoofdstuk 1	Bachelor Biologie.....	2
Hoofdstuk 2	Bachelor Bio-Farmaceutische Wetenschappen.....	4
Hoofdstuk 3	Bachelor Informatica	7
Hoofdstuk 4	Bachelor Natuurkunde	9
Hoofdstuk 5	Bachelor Sterrenkunde.....	10
Hoofdstuk 6	Bachelor Wiskunde.....	11

Hoofdstuk 1 Bachelor Biologie

Artikel 1.1 Aanvulling op Artikel 1.2 – Begripsbepaling

- 1.1.1 Onder *individuele opdracht* wordt verstaan een vak of een opdracht dat niet geroosterd is en dat een onderdeel van het examenprogramma kan zijn.
- 1.1.2 Onder *opleidingen verwant aan de opleiding Biologie* worden verstaan alle opleidingen van de FWN binnen de Universiteit Leiden waar een onderzoeksproject met een biologisch component gedaan kan worden en de opleidingen Geneeskunde en Biomedische Wetenschappen van de Universiteit Leiden.

Artikel 1.2 Aanvullende voorwaarden bij Artikel 4.4 – Toegangseisen voor onderwijsonderdelen, tentamens en practica

- 1.2.1 Gedurende het studiejaar is er voor elk vak tweemaal de gelegenheid een tentamen af te leggen, een tentamenmogelijkheid en een herkansingsmogelijkheid. Indien een student een vak niet binnen deze twee gelegenheden behaald heeft en het een niet-verplicht vak betreft, mag een student in het daaropvolgende en aansluitende studiejaar nog eenmaal deelnemen aan de tentamengelegenheid van dit vak en nog eenmaal aan de herkansingsgelegenheid van dit vak. Indien er dan nog geen voldoende resultaat behaald is dient het vak vervangen te worden door een ander vak of dient het vak opnieuw gevolgd te worden.
- 1.2.2 Voor een mondeling tentamen heeft een student vooraf toestemming nodig van de examencommissie. Een student dient zelf een examiner te benaderen met het verzoek of hij een mondeling tentamen wil afnemen. Een examiner is niet verplicht om een mondeling tentamen af te nemen.

Artikel 1.3 Aanvullende voorwaarden bij Artikel 4.10 – Beoordeling van het tentamen

- 1.3.1 Indien een student niet deelneemt aan een verplicht toetsmoment van een examenonderdeel zal hij voor dit niet getentamineerde toetsmoment beoordeeld worden met een ND (niet deelgenomen).
- 1.3.2 Indien een tentamen in de propedeutische fase in de vorm van deelttoetsen wordt afgelegd, dient voor elk onderdeel ten minste het cijfer 5,0 te worden behaald. Indien een tentamen in het tweede of derde jaar in de vorm van deelttoetsen wordt afgelegd, dient voor elk onderdeel ten minste het cijfer 5,6 te worden behaald.

Artikel 1.4 Aanvullende voorwaarden bij Artikel 7.1 – Dossiervorming

Alle tweede- en derdejaars bachelorstudenten leveren voor aanvang van het studiejaar een studieplan voor het komende studiejaar in bij het onderwijsbureau. De examencommissie beoordeelt de plannen en indien nodig zal de studieadviseur de planning met de student bespreken.

Artikel 1.5 Regeling dissectie

- 1.5.1 Bij verplichte onderdelen van het bachelorprogramma, waarbij met (dode) proefdieren wordt gewerkt, kan via de docent een vervangende opdracht worden gevraagd. Dit verzoek moet schriftelijk beargumenteerd worden. Indien de docent en student niet tot overeenstemming komen, beslist de examencommissie over de aanvraag.

- 1.5.2 Bij keuzevakken van het bachelorprogramma, waarbij met (dode) proefdieren wordt gewerkt kan geen vervangende opdracht worden gevraagd.

Artikel 1.6 Richtlijnen bachelor research project

De richtlijnen voor het bachelor research project en de richtlijnen voor begeleiding en beoordeling zijn weergegeven in de 'Biology Bachelor Research Projects – Information and Regulations'. Studenten, dagelijkse begeleiders en verantwoordelijke examinatoren worden geacht, vóór aanvang van het bachelor research project van deze richtlijnen te hebben kennis genomen.

Artikel 1.7 Slaagregeling propedeutisch examen

Met ingang van 2020-21 is het propedeutisch examen afgeschaft. Voor studenten die conform de OER 2020-21 nog recht hebben op het afleggen van dit examen geldt de volgende slaagregeling:

Voor de propedeuse volgens het curriculum 2019-2020 is een student geslaagd als voor alle examenonderdelen uit het curriculum een voldoende is behaald of voor geen examenonderdeel een cijfer lager dan 5,0 is behaald en het aantal malen 5,0 niet hoger is dan twee en het propedeuse-eindcijfer berekend als het gemiddelde van alle examenonderdelen gewogen naar studielast een 6,0 of hoger bedraagt. Het propedeuse-eindcijfer wordt afgerond op het dichtstbijzijnde hele of halve cijfer en vermeld op het dossier bij het diploma.

Hoofdstuk 2 Bachelor Bio-Farmaceutische Wetenschappen

Artikel 2.1 Aanvullende voorwaarden bij Artikel 4.4 (van de faculteitsbrede Regels en Richtlijnen) – Toegangseisen voor onderwijsonderdelen, tentamens en practica

- 2.1.1 Aan de practica van de bacheloropleiding BFW mag niet eerder worden deelgenomen dan nadat het onderdeel Veiligheid binnen de cursus Inleiding BFW met goed gevolg is afgelegd.
- 2.1.2 De examencommissie kan in bijzondere gevallen ontheffing verlenen van het gestelde onder 2.1.1.
- 2.1.3 De student die voor een bepaald onderwijsonderdeel zowel de bijbehorende tentamengelegenheid (inclusief toetsing van praktische oefeningen) als de eerstvolgende hertentamengelegenheid niet heeft gehaald of afgelegd, kan pas deelnemen aan volgende tentamengelegenheden of praktische oefeningen van het betreffende onderwijsonderdeel nadat daar toestemming voor is verleend door de examencommissie.
- 2.1.4 Voor zover onderwijsonderdelen ingangseisen of aanvullende voorwaarden kennen zijn deze geformuleerd in (de bijlage van) de OER en/of in de studiegids.
- 2.1.5 Kosten verbonden aan het volgen van keuzeonderdelen komen geheel ten laste van de student.

Artikel 2.2 Aanvullende voorwaarden bij Artikel 4.5 (van de faculteitsbrede Regels en Richtlijnen) – Aanmelding voor onderwijsonderdelen en (her)tentamens

- 2.2.1 In aanvulling op artikel 4.5.2 en 4.5.3, geldt dat de procedure voor aanmelding voor onderwijsonderdelen en (her)tentamens is weergegeven in de 'Tentamenprocedure BSc BFW' en de 'Inschrijvingsprocedure voor vakken en/of practica BSc BFW', welke worden gepubliceerd in de digitale leeromgeving-module 'Opleiding BFW bachelor' onder 'Examencommissie, reglementen en richtlijnen'. Studenten en verantwoordelijk examinatoren worden geacht, vóór aanvang van het academisch jaar van deze procedures te hebben kennis genomen.

Artikel 2.3 Aanvullende voorwaarden bij Artikel 4.10 (van de faculteitsbrede Regels en Richtlijnen) – Beoordeling van het tentamen

- 2.3.1 In aanvulling op artikel 4.10.6, geldt voor de eindbeoordeling van een practicum dat voor elk van de onder artikel 4.10.7 genoemde onderdelen ten minste het cijfer 5,5 dient te worden behaald. Daarnaast dient het gewogen gemiddelde eindcijfer van het practicum ten minste het cijfer 6,0 te zijn, tenzij anders vermeld wordt in de bijlage van de OER.
- 2.3.2 Indien het tentamen van een onderwijsonderdeel in zijn geheel uit een praktische oefening bestaat, geldt hiervoor hetzelfde als gesteld in 2.3.1.

Artikel 2.4 Aanvullende voorwaarden bij Artikel 4.13 (van de faculteitsbrede Regels en Richtlijnen) – Inzage en nabespreking

In navolging van hetgeen gesteld in artikel 4.13.2 en 4.13.3 is het bij alle tentamens van de bacheloropleiding Bio-Farmaceutische Wetenschappen niet toegestaan na afloop examenopgaven mee te nemen. Het is tevens niet toegestaan practicumverslagen, meetrapporten en andere, tijdens of in het kader van een praktische oefening vervaardigde proeven van bekwaamheid, gemaakte opdrachten zoals computerprogramma's en applicaties, van zichzelf of van andere studenten te verspreiden of te publiceren.

Artikel 2.5 Vormeisen bacheloronderzoeksopdracht

De vormeisen en de richtlijnen voor begeleiding voor de bachelor onderzoeksopdracht zijn weergegeven in de 'Richtlijnen bacheloronderzoeksopdracht Bio-Farmaceutische Wetenschappen', welke worden gepubliceerd in de digitale leeromgeving - module 'Bacheloronderzoeksproject [betreffende kalenderjaar]'. Studenten, dagelijkse begeleiders en verantwoordelijk examinatoren worden geacht, vóór aanvang van de bacheloronderzoeksopdracht, van deze Richtlijnen te hebben kennis genomen.

Artikel 2.6 Aanvullende voorwaarden bij Artikel 4.11 (van de faculteitsbrede Regels en Richtlijnen) - Beoordeling bacheloronderzoeksopdracht

In aanvulling op art. 4.11.1 geldt dat indien de beoordelingen van eerste en tweede beoordelaar:

- gelijk zijn, dit automatisch de eindbeoordeling van de bacheloronderzoeksopdracht is;
- 0,5 punt van elkaar verschillen, de beoordeling van eerste beoordelaar wordt aangehouden als eindbeoordeling;
- 1 punt van elkaar verschillen, het gemiddelde van de beoordelingen van de eerste en tweede beoordelaar wordt aangehouden als eindbeoordeling. Indien dat gemiddelde uitkomt op een 5,5 dan dienen de eerste en tweede beoordelaar tot overeenstemming van de eindbeoordeling te komen middels het beschikbare consensusformulier. Indien geen consensus bereikt wordt, zal een derde examiner middels het beschikbare "third examiner" formulier een derde beoordeling doen. De beoordeling van de derde beoordelaar wordt aangehouden als eindbeoordeling;
- meer dan 1 punt van elkaar verschillen, de eerste en tweede beoordelaar tot overeenstemming van de eindbeoordeling dienen te komen middels het beschikbare consensusformulier. De overeenstemming kan niet uitkomen op 5,5. Indien geen consensus bereikt wordt, zal een derde examiner middels het beschikbare "third examiner" formulier een derde beoordeling doen. De beoordeling van de derde beoordelaar wordt aangehouden als eindbeoordeling.

Artikel 2.7 Regeling dissectie

- 2.7.1 Bij verplichte onderdelen van het bachelorprogramma, inclusief de propedeuse, waarbij met (dode) proefdieren wordt gewerkt, kan via de docent een vervangende opdracht worden gevraagd. Dit verzoek moet schriftelijk beargumenteerd worden. Indien de docent en student niet tot overeenstemming komen, beslist de examencommissie over de aanvraag.
- 2.7.2 Bij keuzevakken van het bachelorprogramma, waarbij met (dode) proefdieren wordt gewerkt kan geen vervangende opdracht worden gevraagd.

Artikel 2.8 Slaagregeling propedeutisch examen

Met ingang van 2020-21 is het propedeutisch examen afgeschaft. Voor studenten die conform de OER 2020-21 nog recht hebben op het afleggen van dit examen geldt de volgende slaagregeling:

De examinandus is voor het propedeutisch examen in de Bio-Farmaceutische Wetenschappen geslaagd indien de examencommissie met in achtneming van Artikel 4.14.4, van de Regels en Richtlijnen, en de verleende vrijstellingen, heeft vastgesteld, dat:

1. De examinandus alle onderdelen van het propedeutisch examen zoals genoemd in het examenprogramma van de bacheloropleiding Bio-Farmaceutische Wetenschappen heeft afgelegd;
2. Geen van deze onderdelen werd beoordeeld met een cijfer lager dan 5,0;
3. Geen van de practica werd beoordeeld met het judicium onvoldoende of een cijfer lager dan 6,0;

4. Niet meer dan twee tentamens (van theoretische onderdelen of totaalbeoordelingen) met het cijfer 5,0 werden beoordeeld;
5. Het gewogen gemiddelde van de resultaten van de theoretische onderdelen van het propedeutisch examen ten minste 6,0 is.

Artikel 2.9 Slaagregeling bachelorexamen

De examinandus is voor het bachelorexamen geslaagd indien, onverminderd het bepaalde in de Regels en Richtlijnen van de examencommissies het propedeusediploma is behaald of de student hiervoor vrijstelling heeft gekregen en elk der onderdelen uit het programma van het tweede en derde jaar is beoordeeld met het cijfer 6,0 of hoger.

Hoofdstuk 3 Bachelor Informatica

De opleiding Informatica, met uitzondering van de specialisatie Informatica en Economie, kent geen aanvullende voorwaarden ten aanzien van de deelname aan onderwijs onderdelen en ook geen slaagregelingen voor de examens.

Artikel 3.1 Aanvullende voorwaarden bij Artikel 4.8 – Orde tijdens een tentamen

- 3.1.1 De examencommissie stelt dat, in tegenstelling tot hetgeen vastgelegd in Artikel 4.8.3, studenten na 60 minuten na de vastgestelde aanvangstijd van het tentamen mogen beëindigen en de tentamenruimte verlaten.
- 3.1.2 Tentamens worden uitsluitend gemaakt met pen en papier, al de andere hulpmiddelen en elektronische apparatuur mogen niet op tafel en moeten uit zicht weggeborgen zijn. Specifieke apparatuur kan alleen worden gebruikt met uitdrukkelijke toestemming van de examencommissie.

Artikel 3.2 Bezwaar maken tegen uitslag tentamen

Studenten hebben twee maanden na het afnemen van een schriftelijk tentamen de tijd om bezwaar te maken tegen de uitslag van het afgenomen tentamen. Het bezwaar dient te worden ingediend bij de examinator van het desbetreffende tentamen.

Artikel 3.3 Compensatieregeling propedeuse Informatica en Economie

Met ingang van 2020-21 is het propedeutisch examen afgeschaft. Voor studenten die conform de OER 2020-21 nog recht hebben op het afleggen van dit examen geldt de volgende slaagregeling:

Van het curriculum van de eerstejaars bachelorstudenten Informatica en Economie maken deel uit drie economievakken die worden gedoceerd door de Erasmus School of Economics in Rotterdam (ESE). Deze worden conform de ESE regels beoordeeld met cijfers op één decimaal afgerond. Op dit cluster van drie economievakken is compensatie van een onvoldoende beoordeling voor één van de drie vakken mogelijk.

Het cluster waarop deze compensatieregeling van toepassing is, bestaat uit:

- Micro-economie (8 EC);
- Marketing (8 EC); en
- Organisatie en Strategie (8 EC).

Van compensatie is sprake indien aan /alle /volgende voorwaarden is voldaan:

1. één van de drie vakken in het genoemde cluster is beoordeeld met een cijfer van minimaal 4,8 en maximaal 5,4 (het te compenseren resultaat);
2. beide andere vakken in het genoemde cluster zijn beoordeeld met een 5,5 of hoger;
3. het gemiddelde (niet afgerond) van de drie beoordelingen is 5,5 of hoger;
4. vakken in het genoemde cluster waarvoor vrijstelling is verleend worden niet in de berekening van het gemiddelde resultaat meegenomen;
5. de betreffende student gebruikt geen andere compensatieregeling in het volledige curriculum Informatica en Economie. De voorwaarden voor compensatie betreffen de beoordelingen zoals die door ESE worden aangeleverd (op één decimaal afgerond). Beoordelingen voor de afzonderlijke vakken uit het genoemde cluster worden in uSis geregistreerd, afgerond volgens de regels van de Universiteit Leiden (hele en halve cijfers, met uitzondering van 5,5).

Compensatie volgens bovenstaande regeling beïnvloedt geen van de afzonderlijke beoordelingen; een gecompenseerde beoordeling (4,8–5,4) is dus geregistreerd als 5,0.

Artikel 3.4 Toegangseisen voor onderwijsonderdelen, tentamens en practica

Indien een student een voldoende herkanst, is de hoogst behaalde uitslag bepalend voor het eindresultaat. Dit cijfer telt niet mee tot een cum laude.

Hoofdstuk 4 Bachelor Natuurkunde

Artikel 4.1 Slaagregeling propedeutisch examen

Met ingang van 2020-21 is het propedeutisch examen afgeschaft. Voor studenten die conform de OER 2020-21 nog recht hebben op het afleggen van dit examen geldt de volgende slaagregeling:

De examinandus heeft het propedeuse-examen met goed gevolg afgelegd indien de examencommissie heeft vastgesteld dat, met inachtneming van het hieronder gestelde, voor niet meer dan één studieonderdeel het cijfer 5,0 is behaald en de overige onderdelen zijn beoordeeld met het cijfer 6,0 of hoger. Het practicum onderdeel Experimentele Natuurkunde moet altijd met het cijfer 6,0 of hoger zijn beoordeeld. Het gewogen gemiddelde (= gemiddelde, gewogen met de omvang in EC) over alle onderdelen van de propedeuse dient ten minste 6,0 te bedragen.

Artikel 4.2 Slaagregeling bachelorexamen

De examinandus heeft aan de eisen voor het afleggen van het bachelorexamen Natuurkunde voldaan indien de examencommissie voor het betreffende examen heeft vastgesteld dat de examinandus met goed gevolg het propedeuse-examen heeft afgelegd, of daarvan vrijstelling heeft gekregen, en voor alle andere onderdelen een voldoende cijfer (6,0 of hoger) heeft behaald.

Studenten die in 2017 of eerder zijn begonnen en voor een enkel 2^e of 3^e jaars vak een 5,0 hebben, kunnen een verzoek indienen bij de examencommissie om desalniettemin het bachelordiploma te verkrijgen. Voorwaarde voor toekenning van dit verzoek is dat het tentamen in kwestie in het academisch jaar 2018-19 of daarvoor is afgenomen.

Hoofdstuk 5 Bachelor Sterrenkunde

Artikel 5.1 Slaagregeling propedeutisch examen

Met ingang van 2020-21 is het propedeutisch examen afgeschaft. Voor studenten die conform de OER 2020-21 nog recht hebben op het afleggen van dit examen geldt de volgende slaagregeling:

De examinandus heeft het propedeuse-examen met goed gevolg afgelegd indien de examencommissie heeft vastgesteld dat voor alle tentamens een voldoende (cijfer 6,0 of hoger) is behaald. Indien dit niet het geval is, en voor niet meer dan één onderdeel, waarvan echter geen uit de sterrenkunde, het cijfer 5,0 is behaald en de overige onderdelen zijn beoordeeld met het cijfer 6,0 of hoger, en tevens het gewogen gemiddelde (= gemiddelde, gewogen met de omvang in EC) over alle onderdelen van de propedeuse ten minste 6,0 bedraagt, kan de examencommissie, op schriftelijk verzoek, besluiten het propedeuse-examen desalniettemin te beschouwen als met goed gevolg te zijn afgelegd.

Artikel 5.2 Slaagregeling bachelorexamen

De examinandus heeft aan de eisen voor het afleggen van het bachelorexamen Sterrenkunde voldaan indien de examencommissie voor het betreffende examen heeft vastgesteld dat de examinandus met goed gevolg het propedeuse-examen heeft afgelegd, of daarvan vrijstelling heeft gekregen, en voor alle andere onderdelen een voldoende cijfer (6,0 of hoger) heeft behaald.

Hoofdstuk 6 Bachelor Wiskunde

De opleiding kent geen aanvullende voorwaarden ten aanzien van de deelname aan onderwijsonderdelen en ook geen slaagregelingen voor de examens.

Artikel 6.1 Voorwaarden deelname hertentamen

Voor de volgende onderwijsonderdelen stelt de examencommissie aanvullende eisen voor de deelname aan het hertentamen:

- 6.1.1 **Complexe Functietheorie** Iedere Leidse student kan per academisch jaar eenmaal tentamen doen in dit vak, naar keuze in Leiden of in Delft, en naar keuze bij het eerste tentamen of bij het tweede (her)tentamen. Diegenen die in een academisch jaar minimaal een 6 als Leids huiswerkcijfer hebben kunnen in het betreffende academisch jaar zowel aan het eerste tentamen als aan het tweede (her)tentamen deelnemen, in beide gevallen naar keuze in Leiden of in Delft.

Artikel 6.2 Herkansing tentamens

De beslissing of aan een student die een onderwijsonderdeel bijna heeft gehaald de mogelijkheid wordt geboden om door het doen van aanvullend werk het onderdeel alsnog te behalen is door de examencommissie gemandateerd aan de examiner(en). De beslissing wordt door de examiner(en) op individuele basis genomen waarbij de inzet van de student wordt meegewogen.

Artikel 6.3 Beoordeling eindwerkstuk

In tegenstelling tot het gestelde in de algemene regels en richtlijnen, zijn er voor het eindwerkstuk minstens drie beoordelaars. De eerste en tweede beoordelaar zijn examinatoren, zoals ook in de algemene regels en richtlijnen gesteld. De door de examencommissie aan te wijzen derde en verdere beoordelaars hoeven niet per se examiner te zijn.

Artikel 6.4 Ontwerpen tentamens

Elk tentamen dient door een tweede examiner of promovendus gelezen en gecheckt te worden voordat het tentamen gehouden wordt, om te zorgen dat alle vragen helder zijn en het niveau geschikt is.

Artikel 6.5 Bijdrage van huiswerk aan het eindcijfer

Huiswerk, inclusief al het werk waarvan niet geverifieerd kan worden of de studenten het zelfstandig en onafhankelijk hebben gedaan, mag hooguit voor 25% van het eindcijfer tellen. De examencommissie kan bepaalde vakken vrijstellen van deze regel.